

Tvisteløsningsnemnda

Vedtaksdato
13.05.2025

Møtedato
07.05.2025

Vår referanse
2024/232

Saksbehandler
Helene Nødset Lang/
Mona Ekelund

SAK NR 48/25 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Sakens tema

Tvist om deltidsansattes rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid etter statsansatteloven § 13 sjette ledd, jf. arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B [region]

Vedtak

A har rett til stillingsutvidelse til 100 prosent stilling etter statsansatteloven § 13 sjette ledd, jf. arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Vetle Wetlesen Rasmussen, YS, fast medlem arbeidstakersiden

Jørgen Hiim Stålhane, Virke, fast medlem arbeidsgiversiden

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som sosionom i stilling på 88,18 prosent i B, [region] for tiden med arbeidssted, [lokasjon] [avdeling 1].

Fram til mai 2023 jobbet A som våken nattevakt i egen turnus med 5 andre, med en stillingsprosent på 79,8, ved [avdeling 2]. Den 01.08.2023 flyttet A og en annen medarbeider til [avdeling 1] etter eget ønske, til stillinger på 72,13 prosent.

I perioden mai 2023 til sommeren 2024 var bemanningen blant nattevaktene ved [avdeling 2] ustabil grunnet sykdom, permisjoner og utskiftinger.

Den 18.07.2024 krevde A stillingsutvidelse på grunnlag av utført merarbeid de siste 12 måneder, jf. statsansatteloven § 13 sjette ledd, arbeidsmiljøloven (aml.) § 14-4 a.

A har arbeidet 527,9 timer utover avtalt arbeidstid i tolv månedersperioden 18.07.2023–17.07.2024. Partene har opplyst at merarbeidet er utført ved flere avdelinger:

- [avdeling 3]- 56,15 timer
- [avdeling 1]– 287 timer
- [avdeling 2]- 184,75 timer

I brev av 02.10.2024 innvilget B stillingsutvidelse til 88,18 prosent basert på merarbeid utført ved [avdeling 1]. Stillingsutvidelsen ble først effektivert i april 2025.

A har også brakt inn tvister om fortrinnsrett for deltidsansatt etter statsansatteloven § 13, jf. aml. § 14-3 i to saker til Tvisteløsningsnemnda. Disse behandles for seg.

Sakens dokumenter

A sendte saken til nemnda 25.10.2024. Begge parter har fått mulighet til å komme med utfyllende merknader.

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 25.10.2024
- brev av 02.01.2025
- brev av 22.01.2025
- brev av 14.02.2025
- brev av 13.04.2025

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 18.11.2024
- brev av 31.01.2025
- brev av 21.03.2025
- brev av 29.04.2025

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A ikke kan få medhold i sitt krav fordi merarbeidet ved [avdeling 2] ikke er utført jevnlig og dessuten har behovet for dette merarbeidet falt bort.

Ikke jevnlig utført merarbeid ved [avdeling 2]

Samtlige merarbeidsvakter ved [avdeling 2] er utført som sporadiske nattevakter med lengre opphold dem imellom.

Bortfalt behov på grunn av nyansettelser og stabilisering av bemanning

Perioden mai 2023 til august 2024 var ekstraordinært ustabil blant nattevaktene. Årsaken var sykdom, permisjoner, uforutsette hendelser og overflytting. Pr. januar 2025 var situasjonen mye mer stabil fordi det ble ansatt 4 faste nattevakter hhv. i august og november 2024. I januar 2025 var 22 av 29 nattevakter besatt av team med de faste nattevaktene. I februar er det kun brukt vikar ved 1 av 56 vakter. I mars er 21 av 31 vakter arbeidet av faste ansatte. Dette synliggjør at behovet ikke lenger er til stede for dette merarbeidet.

Enheten jobber også aktivt med å bedre basen med tilkallingsvikarer og har en pågående prosess med utlysning av slike stillinger. Det vil alltid være noe behov for midlertidig arbeidskraft som følge av naturlig fravær, uten at dette er å omgå regelverket.

Midlertidig stilling som nattevakt er besatt fram til februar 2026.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder at han har rett til ytterligere stillingsutvidelse til 100 prosent stilling, fordi merarbeidet både ved [avdeling 2] og totalt, er jevnlig utført, og at behovet for merarbeidet ved [avdeling 2] ikke har falt bort.

Jevnlig utført merarbeid ved [avdeling 2]

Det går fram av forarbeidene at det skal vurderes skjønnsmessig og det er utført merarbeid nesten hver måned i beregningsperioden.

Ulovlig innsnevring av jevnlighetsvurderingen

Arbeidsgiver kan ikke snevre inn jevnlighetsvurderingen til en avdeling. Det fremgår forutsetningsvis av lovforarbeidene at merarbeid i andre avdelinger enn hovedarbeidsstedet skal medtas i beregningen, jf. prop. 83 L (2012-2013) side 86.

Behovet for merarbeid ved [avdeling 2] har ikke falt bort

Behovet er der, men arbeidsgiver tilbyr vaktene til andre deltidsansatte. Det er ikke mulig for A å jobbe så mye mer, på grunn av den høye stillingsprosenten og regler om overtid og arbeid på natt.

Selv om bemanningssituasjonen har blitt bedre, har behovet for merarbeid og vikarer ved [avdeling 2] vært betydelig høsten 2024 og ut året. Tallene for januar viser at det fremdeles er behov for ca. 12 prosent vikarer og selv om januar var den mest stabile perioden på lenge,

var det fremdeles relativt høyt behov for merarbeid. Utskrift fra turnusportalen viser at det ble tatt inn ekstravakter på 10 netter i januar fram til 29.01., ikke 7, slik arbeidsgiver har opplyst.

En nattevakt har permisjon i over 6 måneder, uten at stillingen er utlyst slik statsansatteloven § 7 krever. Praksisen er at en fast person settes inn som ekstravakt, i stedet for ansettelse i vikariat. Derfor er det 10 ledige nattevakter hver måned, i tillegg til andre ekstravakter. Dette innebærer at det brukes ekstravakter på cirka 20 av 60 nattevakter hver måned, noe som viser at behovet fortsatt er til stede. I mars 2025 ble det brukt 12 ekstravakter på 31 netter.

A har ikke jobbet en eneste dag- eller kveldsvakt i beregningsperioden, når man ser bort fra møter, fagdager, langturnus og konfirmasjonsdeltakelse.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Etter statsansatteloven § 13 sjette ledd reguleres retten til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid for statsansatt som er deltidsansatt av aml. § 14-4 a. Etter aml. § 17-2 har Tvisteløsningsnemnda myndighet til å avgjøre tvister etter § 14-4 a:

Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger foreligger. Tolv månedersperioden skal beregnes med utgangspunkt i det tidspunkt arbeidstaker fremmet sitt krav.

Etter bestemmelsens ordlyd og fast praksis i nemnda, er siste dag i tolv månedersperioden dagen før arbeidstaker fremmet kravet. A fremmet kravet 18.07.2024. Den relevante perioden (beregningsperioden) i denne saken er dermed fra og med 18.07.2023 til og med 17.07.2024

I denne saken er partene uenige om merarbeidet ved [avdeling 2] er jevnlig utført, om A har rett til ytterligere stillingsutvidelse, og om behovet for merarbeidet utført ved [avdeling 2] har falt bort.

Nemndas begrunnelse

Nemnda har delt seg i et flertall og et mindretall. Flertallet, medlemmene Due og Rasmussen, har kommet til at A har rett til 100 prosent stilling. Mindretallet, medlemmet Stålhane, har kommet til at behovet for merarbeidet ved [avdeling 2] har falt bort.

Nemnda har gjort disse vurderingene:

Er merarbeidet utført jevnlig?

Nemnda har kommet til at merarbeidet er utført jevnlig.

Nemnda viser til at det er det totale merarbeidet utført hos arbeidsgiver som er gjenstand for jevnlighetsvurderingen etter § 14-4 a. Bs isolerte jevnlighetsvurdering av merarbeidet ved [avdeling 2] beror på feil lovforståelse.

Nemnda viser videre til at arbeidsgiver i sitt svar av 02.10.24 kom til at merarbeidet utført ved [avdeling 1] oppfylte kravet til jevnlighet. Når merarbeidet ved [avdeling 2] legges til, kan det totale merarbeidet ikke bli mindre jevnlig samlet sett.

Har B dokumentert at behovet for A sitt merarbeid ved [avdeling 2] har falt bort?

Flertallet har kommet til at B ikke har dokumentert at behovet A sitt merarbeid ved [avdeling 2] har falt bort. Mindretallet har kommet til det motsatte resultat.

Det er arbeidsgiver som må dokumentere at virksomheten ikke har behov for merarbeidet i tiden framover. Dette følger av lovens ordlyd og forarbeidene.

Planer om endringer i bemanningen må være konkrete og aktuelle å gjennomføre. Endringene må også redusere behovet for merarbeid i den avdelingen eller enheten der det er utført. Dette følger av forarbeidene og nemndas praksis.

Flertallet har i vurderingen lagt vekt på arbeidstakers opplysninger og utskrift fra turnusportalen som viser at behovet for merarbeid har vært vedvarende og relativt høyt også etter at de faste stillingene ble besatt. Arbeidsgiver bekrefter også at det fremdeles har vært noe bruk av ekstrahjelpere i perioden januar-mars 2025, til tross for at bemanningssituasjonen er mer stabil enn den var i beregningsperioden.

Det vises også til den opplyste praksisen med å sette inn faste ansatte i vakante nattevakter ved permisjoner, samt at det i vaktplanen er 10 ledige nattevakter hver måned. Flertallet har også lagt vekt på at det i tillegg ble brukt 12 ekstravakter på 31 netter i mars 2025.

Sett opp imot den forholdsvis lille stillingsutvidelsen A krever, kan ikke flertallet se at virksomheten har dokumentert at det ikke fortsatt vil være behov for hans merarbeid og han må derfor få medhold i sitt krav.

For å komme fram til riktig stillingsutvidelse må nemnda beregne hvor stor stillingsprosent merarbeidet utgjør i forhold til en full stilling. I en full stilling ville A arbeidet 1846 timer, når ferien A har krav på (25 dager) er trukket fra. A sitt merarbeid er 527,5 timer. A har dermed utført merarbeid tilsvarende 103,77 prosent stilling. Ettersom en stilling på 100 prosent er det høyeste arbeidstaker kan ha hos samme arbeidsgiver, har A rett til økning av sin stilling til 100 prosent.

Mindretallet viser til at [avdeling 2] i løpet av høsten 2024, rett etter beregningsperioden, ansatte 4 nye faste nattevakter etter en lengre periode med ustabilitet og ekstraordinært behov. I tillegg er en midlertidig stilling besatt fram til februar 2026. Mindretallet viser også til arbeidsgivers opplysninger om at vikarbruken i perioden januar-mars 2025 er betydelig

lavere enn i beregningsperioden. Mindretallet har kommet til at dette i tilstrekkelig grad dokumenterer at behovet for merarbeidet A har utført der, 184,75 timer, har falt bort.

Når dette merarbeidet er trukket fra, gjenstår 343,15 timer merarbeid som virksomheten ikke har opplyst eller dokumentert at det ikke lenger er behov for.

For å komme fram til riktig stillingsutvidelse må nemnda beregne hvor stor stillingsprosent merarbeidet utgjør i forhold til en full stilling. I en full stilling ville A arbeidet 1846 timer, når ferien A har krav på 25 dager) er trukket fra. A sitt merarbeid er 343,15 timer. A har dermed utført merarbeid tilsvarende 20,57 prosent stilling.

Samlet utgjør dette en stilling på 92,7 prosent og det er dette A har rett til. Ettersom han allerede er innvilget stillingsutvidelse til 88,18 prosent, har han rett til ytterligere 4,52 prosent stillingsutvidelse, etter mindretallets vurdering.

Twisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

13.05.2025